

הם עמדו לפני השערים הגדולים

סיפור על בית הספר של העתיד בהשראת הסיפור "מקצוע" מאת אייזק אסימוב ובתי הספר של ההווה

הם עמדו לפני השערים הגדולים. הייתה זו שעת בוקר מוקדמת, היום סגרירי, השמים אפורים והאוויר קריר ורטוב. חבורות, חבורות הם הצטופפו, כל חבורה לפני השער המיועד לה, כמעט ללא דיבורים, בשקט הם בהו בשער. בכל רגע הגיעו עוד ועוד ילדים. הרחבה העצומה לפני השערים התמלאה כמעט לגמרי כאשר נשמעה המוזיקה.

האור הירוק נדלק מעל לעשרים השערים והם נפתחו. הילדים הסתדרו ללא מילים, כל אחת ואחד במקומו הקבוע, וזרמו בקצב אחיד פנימה. בית הספר, שהיה באזור יוקרתי, היה יכול להרשות לעצמו את "שער מנת הלימוד" החדש ביותר. המודל החדש, G120, עשה בשלוש שניות מה שהמודל הקודם, G119, ביצע בחמש, וזאת בדיוקנות ובאמינות גדולות בהרבה: הוא סרק את מוח הילד, אבחן את ההרכב המתאים לו ביותר באותו יום, הכין אותו והוציא את כוסיית השתייה מהעבר האחר. הילדים עברו בסדר מופתי דרך השער, קיבלו מעברו השני את כוסיית השתייה, שתו את הנוזל, הקפידו לזרוק את הכוסיית לפח המחזור והמשיכו לאולמות הלימוד.

ארבעת אלפים הילדות והילדים של בית הידע האזורי על שם ביל גייטס, שהיה כאמור באזור יוקרתי, ומכאן מספר הילדים הקטן בבית הידע, התחלקו במהירות לעשרים אולמות הידע. מבחן הלידה, שהתבצע בשנים האחרונות מיד לאחר הלידה והיה אמין לחלוטין – שילוב של סריקת מוח, מיפוי גנטי, בדיקות דם והצלבת נתונים עם מטען התורשה של ההורים – שיבץ את הילד בקבוצה המתאימה לו בכל המסגרות החינוכיות עד לבגרותו. המעבר מקבוצה לקבוצה היה נדיר ביותר בשנים האחרונות ולמעשה לא התרחש בבית הידע האזורי זה עשר שנים.

עשרים אולמות הידע נשקפו מקירות חדר הניהול. אליזבת טויבי, המנהלת של בית הידע על שם ביל גייטס בתשע השנים האחרונות, הביטה בקירות המסך וצפתה בתלמידים שבאולמות. אלה ישבו, כל אחת ואחד מהם, מול מסך מתקדם, התרכזו בהנחיות ובשאלות ודיברו אל תוכנת הלימוד. היו אלו תוכנות הלימוד החדשות ביותר, שאמנם היו יקרות להחריד, אבל אוכלוסיית ההורים היוקרתית לא השאירה לאליזבת ולצוותה כל ברירה. לעומת תוכנות הלימוד מהדור הקודם, אלו כבר היו מחוברות ל"שער מנת הלימוד", וכך קיבלו מדי יום תמונה עדכנית של מוח הילד, של מצבו הנפשי ושל מנת סם הלימוד שקיבל, וידעו לשנות את מתווה הלימוד בהתאם לכל התפתחות חדשה.

אליזבת העיפה מבט משועמם בקיר לשמאלה, שעליו התגלגלה מצגת שכללה דוח מסכם של נתוני הלימוד של כל אחד מתלמידיה ביום החולף ושל ממוצע הציונים בכל אולם ובכל בית הידע. עקומת הציונים הייתה כרגיל בעלייה ושוב היה בית הידע שלה במקום הראשון במחוז. אף על פי שידעה בדיוק היכן נמצאים שני המדריכים שעמדו לעזרתה, בחנה זאת שוב. מסך הקיר הענקי קרא את

תנועות עיניה והציג אותם. הם אכן ישבו בדיוק במקומם, רוז בחלל העגול שבין אולמות הידע ומארק מסתובב בין האולמות בסדר הקבוע שקבעה.

אליזבת כבר רצתה להכתיב למסך הקיר את הדוח היומי, כאשר תנועה על קיר המסך לשמאלה צדה את עיניה. היא צפתה, לא מאמינה למראה עיניה, בילדה קטנה שהסתובבה באולם למידה מספר 20, ספק הולכת ספק רוקדת בין שורות המסכים ומזמזמת לעצמה מנגינה כלשהי. אליזבת התיישבה בכיסאה המומה. מעולם לא קרה לה דבר דומה והיא גם לא זכרה משהו מעין זה בתקופה שבה הייתה מדריכה בבית הידע האזורי בניו יורק. הדבר הראשון והמובן מאליו שעלה בדעתה לעשות היה לבחון את אולם למידה מספר 20 ולבדוק למי העמדה הפנויה שייכת, ובעיקר - מדוע לא קיבלה התרעה אוטומטית על הפסקת תהליך הפנמת הידע. מה הטעם לרכוש את תוכנת הלמידה המשוכללת והיקרה ביותר, אם זו אינה מסוגלת להתריע על תלמידה שאינה לומדת? היא התבוננה בקיר שלימינה, וזה הציג מיד את דוחות הלמידה של כל תלמידי אולם מספר 20. כולם למדו! מה קורה פה, שאלה אליזבת את עצמה. הדבר השני היה לראות איזו עמדה פנויה. המסך, כתשובה למחשבתה, התמקד לאיטו בחלק האחורי של אולם הלמידה ולבסוף במסך בודד, היחיד ללא תלמיד, H189. מיד גם הופיע על המסך שם התלמידה: סופי שול.

כמענה על רצונה של אליזבת הציגה תוכנת הלמידה H189 על קיר המסך את תהליך הפנמת הידע הבוקר, ושם, להפתעתה, המשיך תהליך הלמידה ללא הפרעה, השאלות נשאלו, התשובות הושבו, הידע הוצג ו"בוחן חצי השעה" האחרון הראה את התוצאה 82. מה קורה פה? שאלה אליזבת את עצמה והתיישבה המומה בכיסאה. שום דבר בהכשרתה או בניסיונה לא הכין אותה למקרה כזה.

ברדתה לקומת אולמות הלמידה חשבה לעצמה אליזבת שכבר כמה חודשים לא היתה בהם, אם כי לפי התקנות היה עליה לעשות זאת לפחות פעם בחודש. היא לא ראתה בכך כל צורך, השילוב בין תוכנות הלמידה החדשות, סמי הלמידה ומשפחות ממושמעות שנותנות לילדיהן את "מנת הרועה והמשמעת" לפני השינה גרם לכך שהילדים בבית הידע שניהלה ישבו ארבע שעות ברצף מול מסכי הלמידה, ללא כל בעיה או תקלה, ולאחר חמש דקות הפסקה חזרו לעוד מנת למידה של ארבע שעות רצופות. הישגי בית הידע לא הפתיעו אותה כלל. אם משקיעים בטכנולוגיה הטובה והמתקדמת ביותר ועובדים בשיתוף פעולה עם ההורים, מגיעים בדיוק למקום שרוצים, הראשון. היא עברה בין האולמות, הילדים כולם היו מרוכזים וקשובים למסכי הלמידה, ממלמלים לעתים את תשובותיהם, וכלל לא ראו אותה בעוברה. באולם מספר 1 היו מאתיים התלמידים בעלי הציונים הגבוהים ביותר, אולם מספר 2, 3 וכן הלאה עד לאולם מספר 20, שבו היו הילדים בעלי הציונים הנמוכים ביותר והוא היה מטרתה. אליזבת לא זכרה מעברים בין האולמות בשנים האחרונות. מעניין, חשבה לעצמה, ונזכרה כיצד השינויים והמיונים בין האולמות השונים מילאו את רוב שגרת יומה בבית הידע הקודם שבו עבדה, בניו יורק. מה השתנה, האם אלו סמי הלמידה החדשים, מבדקי המיון עם הלידה, תוכנות הלמידה החדשות? בכל מקרה, זה היה טוב וחסך עבודה, וכעת היא מנהלת בית ידע המונה ארבעת אלפים תלמידים בעזרת שני מדריכים בלבד.

המבט המם אותה. סופי התבוננה בעיניה. בתום ובסקרנות וללא כל פחד או עמימות, היא פשוט התבוננה בעיניה. כאשר נכנסה אליזבת לאולם למידה מספר 20 וניגשה אל סופי, ישבה זו על הרצפה ושיחקה במשהו לא ברור. היא התקרבה לאיטה וראתה: הילדה שיחקה בבובה! שנים כבר לא ראתה בובות ובוודאי לא ילדות משחקות בבובות. ואז הרימה סופי את עיניה והתבוננה בה. המבט המם אותה. מה היה בו? ילדים לא מתבוננים כך. זיכרונות עמומים מימים עברו צפו ועלו בראשה של אליזבת. טרם עידן סמי הלימוד ו"מנת הרוגע והמשמעת", טרם עידן המסכים הגדולים וחיבורם התמידי למוח, היה לילדים מבט כזה, והם התבוננו בעיניים. היא העיפה מבט סביב, עשרות הילדים שישבו סביב כלל לא שמו לב לנוכחותן. הם ישבו מרוכזים לגמרי במסכים, עיניהם מזוגגות, ללא כל הסחת דעת. היא ידעה, הסחות דעת אינן אפשריות עם סמי הלמידה החדשים, הריכוז יהיה מושלם. לפחות עד לשעות הערב יהיו כל הילדים שקטים לגמרי, מכוונים למשימה, צייתנים ובו בזמן גם רחוקים מאוד. היא הכירה זאת מצוין מבנותיה.

רגע ארוך של שקט נוצר ביניהן. אליזבת רצתה לשאול, להבין, אבל הייתה כמשתקת, וסופי פשוט התבוננה בעיניה. לבסוף אמרה סופי: "שלום המנהלת" והמשיכה לשחק בבובתה. "מה, מה את עושה?" שאלה לבסוף אליזבת. "משחקת עם מרי", השיבה סופי. "עם מי?" שאלה אליזבת ללא הבנה. "עם מרי, הבובה שלי". "אבל זה זמן הלימוד", אמרה אליזבת בהיסוס והרגישה מעט טיפשית. "אני גם לומדת!", אמרה סופי בביטחון. "את יכולה לראות את תוכנת הלמידה שלי, אני בדיוק איפה שאני צריכה להיות". "אבל..." היססה אליזבת, "תוכנת הלמידה לא יכולה ללמד אותך אם את אינך מולה. כיצד תלמדי?" "היא יכולה, היא יכולה, המנהלת", השיבה סופי. "אני סידרתי אותה שתלמד אותי גם אם אני לא שם", והיא הוסיפה, ממלמלת לעצמה, "היא ממילא לא יכולה ללמד אותי מאומה התוכנה הטיפשה". "מה אמרת?" אליזבת כמעט צעקה, "ומה זאת אומרת בכלל שסידרת אותה?" "בואי, אני אראה לך, זה פשוט מאוד", אמרה סופי, לקחה את בובתה בחיקה והובילה את המנהלת בצעדי דילוג אל מקומה הקבוע.

היא התיישבה מול מסך H 189, בודקת שהמנהלת מאחוריה, צופה בה ורואה את מעשיה, ואז תוך כדי פטפוט וזמזום החלה לתפעל את תוכנת הלמידה קדימה ואחורה, חודרת לנבכי, משנה תחומים ומצבים, מראה לאליזבת הנדהמת כיצד היא שולטת לחלוטין בתוצאות ובמדדים, בקצב, בתזמון ובהנחיה, הן של התוכנה, הן של עצמה כתלמידה. "אם את רוצה", אמרה בהתלהבות, "אני חושבת שאני יכולה לכוון גם את התוכנות של שאר התלמידים". היא התבוננה אחורה, ושוב היה שם המבט הזה. האם זה תום? כנות? ישירות? תהתה אליזבת. הוא הזכיר לה שוב ימים נשכחים ורחוקים. "אולי זה יכול לעזור לבית הידע שלך להשיג ציונים גבוהים יותר", המשיכה סופי. "לא, לא", צעקה אליזבת. "זה מספיק, מספיק בהחלט". "אבל המנהלת", אמרה סופי, בפעם הראשונה בחשש מסוים, "לא עשיתי משהו רע, נכון? ההורים שלי ביקשו ממני לא לעשות דברים רעים ולא להפריע". ושוב המבט. אליזבת לא יכלה לעמוד בו, היא פנתה הצדה בדמעות בעיניה והכריחה את עצמה להתעשת. כל אותו זמן עמדה סופי מאחוריה והניחה את ידה בעדינות על מותנה, כשהיא מחזיקה את בובתה בידה השנייה.

"אני מצטערת אם עשיתי משהו רע", אמרה בשקט. "אני יכולה לחזור למסך, זה פשוט כל כך משעמם". אליזבת ניגבה את דמעותיה, פנתה לאחור וחיבקה את סופי. "את בסדר גמור, סופי", אמרה בשקט. "לא עשית שום דבר רע. עכשיו בואי איתי למשרד ונראה מה עושים". הן יצאו מאולם הלמידה, עלו במדרגות ונכנסו לחדר המנהלת. על המסך הופיע מיד תיקה האישי של סופי, ואליזבת סקרה אותו בעיון לאחר שביקשה מסופי לשחק בבובתה על השטיח. להפתעתה היה התיק סטנדרטי לחלוטין: המשפחה התגוררה בבניין מגורים עירוני רגיל, שני ילדים כמקובל, הכנסה ממוצעת, ההורים פקידיים. נתוניה האישיים של סופי היו גם הם ממוצעים ורגילים, לא נראתה כל חריגה במבחני הלידה או בנתונים של המבדקים היומיים ב"שער מנת הלימוד". מה קורה פה? חשבה אליזבת לעצמה והתבוננה בילדה, שכעת הלבשה את הבובה בשמלה סגולה והברישה את שערותיה. "זה פשוט מאוד", אמרה סופי בעודה מטפלת בבובתה. "שיניתי את הנתונים כך שהכול יראה נורמלי, כמו כולם". ואז היא הוסיפה, "מהמחשב לא תביני כלום, אבל את יכולה לשאול אותי". אליזבת התקרבה אל סופי לאיטה והתיישבה לצדה, זו התבוננה שוב בעיניה וחזרה לשחק במרי. "אז מה את יכולה לספר לי, סופי? אשמח לשמוע עלייך ולהבין".

"אנחנו גרים ביער, עם עוד משפחות, יש שם אולי חמישים או שישים משפחות, המון ילדים. כיף לנו שם. אנחנו יכולים לשחק, לבנות, לטפס על עצים ולעשות כל מה שאנחנו רוצים. אין לנו בכלל מסכים. ההורים שלי וכל שאר המבוגרים ביער הם נגד מסכים. הם אומרים שהם גורמים לנו לא לחשוב. אנחנו גם לא מקבלים את 'מנת הרוגע והמשמעת'. ההורים שלי קוראים לזה סמים, הם טוענים שאסור לסמם את הילדים. גם את מנת סם הלמידה של השער אני לא שותה". היא הסתכלה בממזרות בעיני אליזבת, "את לא תכעסי, נכון?" "לא, אני לא אכעס", אמרה אליזבת והמשיכה: "אל תדאגי, אני רק רוצה לשמוע ולהבין, ואולי לעזור". היא הייתה מוקסמת מהילדה, שנים לא הרגישה חום וקרבה כפי שהרגישה באותן דקות ספורות של אותו בוקר מוזר. היא רק רצתה להמשיך ולשמוע. אכן, היו שמועות על אנשים שחיים ביער, בטבע, ללא מסכים, תרופות וסמים. פעם, כשהרכבת שבה נסעו עברה ליד היער הגדול שבפאתי עירה, היה נדמה לבעלה שהוא רואה אנשים ביער. אבל רוב האנשים לא האמינו לשמועות ולא יכלו לדמיין לעצמם כיצד אפשר לחיות ללא "מנת עידוד התפוקה", "מנת השינה" ו"מנת האושר"; או ללא הקשר הישיר מוח-מסך שנוצר כבר לפני יותר מעשרים שנה, וללא תרבות המסכים שפעלה בכל שעות היום והלילה בכל מקום ומקום.

"באמת יש לי חמישה אחים ואחיות, להרבה משפחות ביער יש ילדים רבים. אנחנו גם לא עושים שיעורי בית. ההורים שלי מעדיפים שנשחק, שנעשה דברים יחד. יש לנו גם ספרים!" היא שוב התבוננה בחשש באליזבת. "זה בסדר, ילדה, זה בסדר", הרגיעה אותה אליזבת וליטפה בעדינות את שיערה. "מותר לקרוא ספרים. פשוט... פשוט אנשים רגילים לא עושים את זה יותר, את יודעת, הכול נמצא במסכים עכשיו". "אני יודעת", אמרה סופי, "אבל אני אוהבת ספרים. אפשר להרגיש אותם, אפשר לקרוא בהם עם אמא ואבא, אפשר להקריא לילדים קטנים יותר. אנחנו ביער אוהבים ספרים".

"וכיצד את יודעת לעבוד כך עם המסכים? איך למדת לתכנת? את אומרת שביער אין בכלל מסכים?" "אין מסכים, נכון, אבל מישהו הביא מחשב ישן, מאלה שיכולים לפעול על שמש. הוא עוזר לנו ליצור קשר אם צריך משהו שאין ביער או אם מישהו ממש חולה וצריך עזרה. הוא עניין אותי, המחשב,

והתחלתי לשחק בו. בהתחלה לא הבנתי כלום ואפילו קלקלתי אותו. אבל ג'ון, האיש שאחראי על המחשב, אמר לי שזה בסדר, שכך לומדים, ושתמיד צריך לפרק דברים ולקלקל אותם את רוצים לדעת איך הם עובדים באמת. פירקתי אותו, ואז הרכבתי, ג'ון עזר לי קצת ואז הוא שאל אם אני רוצה ללמוד איך להפעיל אותו. בטח, אמרתי, זה הכי מעניין. אז הוא אמר לי, עכשיו כשהרכבנו אותו מחדש, תשחקי עם מה שאת רואה על המסך. אז שיחקתי ושיחקתי, ולאט-לאט למדתי איך הוא פועל. זה בכלל לא מסובך אם מבינים. ואז, בזמן אחד השיעורים המשעממים, היא הסתכלה שוב בחשבון לעבר אליזבת, וזו שוב ליטפה בעדינות את עשרה, "חשבתי, למה שלא אלמד איך פועל המסך, זה הרי דומה מאוד למחשב. אז למדתי, זה באמת דומה מאוד, קצת יותר מסובך אבל בעצם אותו הדבר. אחר כך למדתי איך לגרום לתוכנת הלמידה לפעול לבד, בלעדיי. כך יש לי זמן לשחק, לחשוב ולעשות כל מה שאני רוצה". סופי ראתה את אליזבת מסתכלת על נתוני התיק שהיו עדיין על מסך הקיר והמשיכה, "האנשים ביער ביקשו ממני לסדר להם כל מיני דברים במחשב כדי שלא יציקו להם. אז סידרתי לכולם מקומות מגורים בעיר, כתובות דואר, מספרים אישיים, כל מה שראיתי אצל אנשים רגילים בעיר. זה פשוט מאוד וככה לא יודעים שאנחנו ביער וחושבים שאנחנו כמו כולם".

אליזבת הרשתה לסופי לשחק בזמן הלימודים, כמובן בתנאי שמסך הלימוד שלה יראה את הדברים הנכונים וציוניה היומיים לא יחרגו מאלה של שאר התלמידים. היא גם לקחה אותה מדי פעם לשיחות. עולם חדש התגלה לה דרך שיחות אלו, עולם שלא הייתה מודעת כלל לקיומו, והוא משך והקסים אותה. אבל יותר מכול נגעה בה סופי עצמה - תמימותה, כוחות החיים שלה, הישירות והפתיחות שבהן דיברה איתה, ובעיקר המבט. היא הייתה זקוקה לו יותר ויותר. היו ימים ושעות שבהם הרגישה שהיא מוכרחה לפגוש את סופי, לשוחח איתה או סתם להיות עמה באותו מקום. משהו בה התעורר במפגש עמה, משהו חבוי שכביכול רק חיכה למפגש עם סופי. משהו שנעשה עבורה יקר מכול. ואז הגיע המפקח לביקורו השנתי.

אליזבת לעולם לא הבינה מדוע יש צורך במפקחים ומה בדיוק תפקידם. היא זכרה אותם עוד מימיה בניו יורק, שם הייתה מלווה פשוטה. כעת, כשהייתה מנהלת של בית ידע יוקרתי, הבינה עוד פחות. בית הידע הרי שלח את כל האינפורמציה הדרושה למשרד הידע המרכזי מדי יום. כל מסכי הלימוד היו מחוברים ממילא למחשב המרכזי, כך שהמפקח, או כל פקיד אחר, היה יכול לראות בדיוק כיצד מתקדם כל תלמיד בכל שעה שהיא. רשת המחשבים תפקדה ללא כל התערבות אנושית והייתה אמינה לחלוטין (כך לפחות חשבה עד שפגשה את סופי). ובכל זאת ביקרו המפקחים בכל בתי הידע, באותה מתכונת קבועה, לפחות פעם בשנה. משיחותיה עם מנהלות אחרות ידעה אליזבת שגם הן אינן מבינות את תפקיד המפקחים.

המפקח של בית הידע היה אדם נמוך, שמנמן ולבוש היטב, שנהג לחייך הרבה ולדבר מעט. ביקוריו, שעליהם היה מודיע כחודש מראש, התנהלו תמיד באותה מתכונת. הוא נפגש עם אליזבת בחדרה, הסתובב בין האולמות, החליף מילה או שתיים עם המלווים. לבסוף, כאשר היו נפרדים, שאל שאלות מוזרות, שעליהן לא ידעה אליזבת לענות אף פעם והייתה נבוכה בכל שנה מחדש, ואחר כך עזב בחיוך. בבוקר ביקורו ישבה אליזבת בחדרה והרהרה בביקוריו האחרונים, ולפתע קמה ממקומה והביטה באולם למידה מספר 20, שם ישבה סופי ושיחקה כרגיל בבובתה, בעוד שאר התלמידים היו

מרוכזים לגמרי במסכיהם. היא מזכרה בשאלה. הייתה זו אחרי הכול **אותה** שאלה בכל ביקור. כעת נראה לה שכל מהלך הביקור היה מכוון לשאלה זו, מעין הקדמה. "רק לסיום, אליזבת", היה שואל המפקח בחיור, "האם יש בבית הידע שלך ילד או ילדה מיוחדים? כאלו שמשו בהתנהגותם שונה משאר הילדים?" עד עתה לא הבינה כלל את השאלה. בכל שנות שירותה במערכת הידע לא חשבה שדבר זה אפשרי בכלל. שיכול להיות שילד או ילדה יהיו שונים, לא יבהו כמו כולם במסכים, לא יהיו תחת השפעת סמי הלימוד והמשמעת, לא יתוכנתו ויפנימו את הידע כמו מכונות קטנות וצייתניות. כן, חשבה, בהחלט יש. נשאלו לה רק עשר דקות עד לבואו של המפקח. מה עליה לעשות? מה יקרה לסופי אם תגלה לו על קיומה? האם ייקחו אותה? כיצד תחיה ללא שיחותיה איתה, ללא מבטת? מה תעשה?

היא הייתה מתוחה. לכל אורך הביקור בערה בה ההתלבטות. כל עוד ניהלו שיחה שגרתית, צפו באולמות הלמידה ובחנו יחדיו את ציוני בית הידע, התנהגה כלפי חוץ כרגיל, אבל המתח בתוכה רק הלך וגאה. הרגע הגיע לבסוף. הוא היה, כפי שידעה היטב, בלתי נמנע. הם ישבו במשרדה, המפקח השמנמן והחייכן כבר עמד לקום ממקומו כאשר שאל: "רק לסיום, אליזבת". הוא עשה הפסקה קטנה והביט בה בחיור, "האם יש בבית הידע שלך ילד או ילדה מיוחדים? כאלו שמשו בהתנהגותם שונה משאר הילדים?" אף שידעה שרגע זה יבוא, הייתה אליזבת נבוכה ולא ידעה מה לענות. בשתיקה שהשתררה קם המפקח לאיטו, עמד מול תמונות המסך של אולמות הלמידה ואמר בשקט: "אני יודע מה את חושבת. הייתי בעצמי במצב הזה כמה פעמים". הוא התבונן בעיון במסכים והמשיך: "הסתכלי על הילדים, על תלמידייך. מה את חושבת? צא מהם? מה הם יוכלו לעשות לכשיתבגרו?" הוא הסתובב והביט בעיניה ואחר כך מלמל לעצמו: "סמי למידה, סמי משמעת, סמי שקט והתנהגות, בהייה במסכי ענק במשך כל שעות היום והלילה. מה אנו עושים לילדינו?"

"פקידים מסודרים, טכנאים מיומנים, צרכנים ממושמעים, כן, כאלה יש לנו מספיק, די והותר, אליזבת, אבל פורצי דרך, יזמים, מובילי תרבות, ממציאים? מאיפה הם יבואו?" הוא התבונן שוב במסכים והתיישב לאיטו. "מה את חושבת עלינו, המפקחים?" שאל ברוך, "מה תפקידנו האמיתי?" הוא הוציא מכיסו תעודה קטנה והושיטה לאליזבת. היו עליה תמונתו, שורה של מספרים וצפנים ומתחת בכתב קטן: "המשרד לקיימות ולשמירת העתיד". "אנחנו איננו מפקחים, אליזבת, ואיננו עובדים במשרד הידע. אנו שומרי העתיד, העתיד האנושי. אנו מחפשים". הוא השתק, לקח בחזרה את התעודה, הכניסה לכיסו והחל ללכת לאיטו במשרד. "אנו מחפשים את הילדים המיוחדים, אפשר גם לומר המוזרים, אלו שאינם יכולים להשתלב, שמשו פנימי בהם מסרב להיכנע, מסרב לשתף פעולה עם חומרי למידה ומשמעת, עם הפנט המסכים הגדולים. למזלנו, מדי פעם אנו מוצאים ילדה או ילד כאלו".

"מה יקרה לה?" שאלה אליזבת. "מה תעשו לה? היא כל כך ילדה, כל כך היא עצמה, כל כך יקרה". היא הרגישה שעיניה מתמלאות דמעות והפסיקה. "אני לא רוצה שיקרה לה משהו". המפקח שם בעדינות את ידו על כתפה ואמר: "זו בדיוק משימתנו, לא לשנות, לא לפגוע ולא לקלקל. היא תהיה עם ילדים כמוה, חופשיים, שמשחקים, יוצרים, מבטאים את עצמם, ללא סמים, ללא מסכים וללא הפנמת ידע. אני מבטיח לך, אליזבת, שהיא תהיה שמחה".

בית הידע ללא סופי נהפך לאפור ומשעמם. רק כעבור ימים מספר הבינה אליזבת מה הייתה סופי עבודה. היא עבדה ללא חשק ובאופן מוכני. אבל משהו בה השתנה וכאשר ראתה באולם מספר 18 את ג'ורג' כבר ידעה בדיוק מה עליה לעשות.